

## Tabell C-k

### Saker med særskild fordeling for kommunane 2027

*Følgjande saker er gjeve med ei særskild fordeling innanfor innbyggartilskotet i 2027:*

| Kol. | Sak                                                                                           | Beløp i<br>1000 kr |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| 1    | Inndelingstilskot                                                                             | 1 659 671          |
| 2    | Trekk Nannestad og Ullensaker                                                                 | -19 350            |
| 3    | Helsestasjons- og skulehelseteneste                                                           | 1 196 572          |
| 4    | Korreksjon barnevern, Oslo kommune                                                            | -404 922           |
| 5    | Kompensasjon for endringar i regelverket for eigedomsskatt                                    | 300 000            |
| 6    | Differensiert arbeidsgjevaravgift, endringar                                                  | -1 057             |
| 7    | Gratis barnehage i innsatssonea i Finnmark og Nord-Troms                                      | 99 598             |
| 8    | Redusert maksimal foreldrebetaling i barnehage, sentralitetsklasse 5 og 6                     | 166 769            |
| 9    | Grunnskuletilskot                                                                             | 1 439 020          |
| 10   | Tilbakeføring av halvparten av fordelingsverknad kriteriet for personar med utviklingshemming | 0                  |
| 11   | Vekst i frie inntekter fordelt etter inntektsnivå                                             | 1 611 495          |
| 12   | Kompensasjon for samla endringar i inntektssystemet og toppfinansieringsordninga              | 151 511            |
| 13   | Forsøk med aktivitetspenger for unge i Trondheim kommune                                      | -25 000            |
| 14   | <b>Sum</b>                                                                                    | <b>6 174 307</b>   |

For fleire av sakene er beløpet frå 2026 prisjustert med anslått pris- og lønnsvekst frå 2026 til 2027 (kommunal deflator). Den kommunale deflatoren for 2027 er 3,8 prosent.

#### Kolonne 1 – Inndelingstilskot

Inndelingstilskotet er ei kompensasjonsordning for kommunar som slår seg saman, og skal kompensere kommunane for ein reduksjon i rammetilskotet som følgje av samanslutninga. Inndelingstilskotet kompenserer for bortfall av basistilskot og ein eventuell netto nedgang i distriktstilskot. To kommunar som har slått seg saman vil få eit basistilskot på same måte som andre kommunar i utgiftsutjamninga, mot to basistilskot før samanslåinga. Den samanslåtte kommunen blir derfor kompensert gjennom inndelingstilskotet for bortfall av eit basistilskot. Dersom ein samanslått kommune får mindre i distriktstilskot enn kommunane ville fått kvar for seg, blir kommunen gjennom inndelingstilskotet kompensert for differansen mellom det den samanslåtte kommunen får og det dei ville fått kvar for seg.

Inndelingstilskotet blir gjeve frå det året samanslåinga trer i kraft. Kommunane får fullt tilskot i 15 år, før det deretter blir trappa gradvis ned over fem år.

I 2027 får 49 kommunar inndelingstilskot. Som følgje av nedtrapping i inndelingstilskotet frå og med 2027 er tilskotet i Inderøy redusert til 80 prosent av fullt tilskot. Kristiansund får ikkje inndelingstilskot frå og med 2027.

Inndelingstilskotet i 2027 er prisjustert med kommunal deflator.

#### Kolonne 2 – Trekk Nannestad og Ullensaker

Nannestad og Ullensaker fekk i perioden 1993–2008 finansieringsbistand i form av skjønsmidlar i samband med etableringa av Oslo Lufthamn, Gardermoen. Totalt har

kommunane fått 735,5 mill. kroner, der 387 mill. kroner skal betalast tilbake i 20 like store avdrag frå og med 2009. Dette blir gjort ved eit trekk i rammetilskotet til Nannestad og Ullensaker på høvesvis 7,43 og 11,92 mill. kroner årleg t.o.m. 2028. Trekket blir ikkje prisjustert.

### **Kolonne 3 – Helsestasjons- og skulehelseteneste**

Sidan 2014 er det løyvd midlar til helsestasjons- og skulehelsetenesta via rammetilskotet, med ei særskild fordeling. For 2027 er det samla beløpet til fordeling i 2026 prisjustert med kommunal deflator og utgjer til saman 1 196,6 mill. kroner. Midlane er fordelt til kommunane basert på talet på innbyggjarar i alderen 0–19 år, med eit minstenivå på 100 000 kroner per kommune.

### **Kolonne 4 – Korreksjon barnevern, uttrekk Oslo kommune**

Dei seinare åra har kommunane fått eit større ansvar for medfinansiering for det statlege barnevernet, og det er lagt inn ein auke i rammetilskotet til kommunane for å kompensere for dette.

Endringar i den kommunale medfinansieringa av det statlege barnevernet gjeld ikkje Oslo kommune, som har det heilskaplege ansvaret for barnevernet i Oslo. Sidan det ikkje er teknisk mogleg å halde Oslo kommune utanfor fordelinga av midlane etter kostnadsnøkkelen, blir rammetilskotet til Oslo kommune korrigert for dette, slik at Oslo skal gå i null på desse endringane. Oslo blir kompensert for det utvida ansvaret kommunen har for barnevernet med ei eiga tildeling i tabell C for fylkeskommunane.

Korreksjonen for Oslo kommune i 2027 består av tre ulike saker:

- Auka kommunal medfinansiering av det statlege barnevernet frå 2015, jf. tabell C i Grønt hefte for 2015.
- Barnevernsreformen frå 2022, jf. tabell C-k i Grønt hefte for 2022.
- Ytterlegare kompensasjon som følgje av barnevernsreforma i 2023, jf. tabell C-k i Grønt hefte for 2023.
- Omfordeling av midlar frå tabell C i 2024 til fordeling etter kostnadsnøkkelen i 2025.
- Oslo kommune skal ikkje ha del av trekket for avvikling praksis med kommunal refusjon for forsterkningstiltak på institusjon i 2027.

For 2027 er det samla trekket i 2026 prisjustert med kommunal deflator og summert med endringen i 2027. Etter dette utgjer trekket for Oslo kommune 404,9 mill. kroner.

### **Kolonne 5 – Kompensasjon for endringar i regelverket for eigedomsskatt**

Kommunar som fekk reduserte inntekter som følgje av at dei ikkje lenger kunne krevje inn eigedomsskatt på produksjonsutstyr og -installasjonar frå og med 2019, vart kompenserte. I takt med at lovendringa gradvis vart fasa inn, vart kompensasjonen

gradvis auka opp til 300 mill. kroner ved full innføring i 2025. Kompensasjonen er vidareført med same beløp og same fordeling i 2027.

### **Kolonne 6 – Gradvis innføring av endringar i differensiert arbeidsgjevaravgift**

Frå 1. januar 2022 gjeld nytt verkeområde for differensiert arbeidsgjevaravgift (DA), med endringar i soner for 14 kommunar, medrekna gamle kommunar som er del av nye kommunar. Kvar einskild kommune som fekk endra avgiftssats i 2022 fekk full kompensasjon eller trekk i rammetilskotet i 2022, basert på korleis avgiftsendrainga slo ut. Nytt avgiftsnivå blir etter det fasa inn ved at kompensasjonen eller trekket blir trappa ned over seks år, som er i samsvar med ny periode for DA-ordninga.

Kompensasjonen eller trekket i 2022 er prisjustert i 2027 og deretter sett til 1/6 av den prisjusterte kompensasjonen eller trekket i 2022.

### **Kolonne 7 – Gratis barnehage i innsatssona i Finnmark og Nord-Troms**

Frå 1. august 2023 er det innført gratis barnehage for 1–5 åringer i innsatssona i Finnmark og Nord-Troms. Som kompensasjon vart rammetilskotet auka med 77,2 mill. kroner i 2023, og med ytterlegare med 71,3 mill. kroner i 2024 (heilårsverknad). Kompensasjonen er prisjustert for 2025, 2026 og 2027.

Den samla kompensasjonen for gratis barnehage vart i 2025 og 2026 justert ned sidan kommunane i innsatssona får sin del av kompensasjonen for redusert makspris i 2024 og 2025 og nominell vidareføring av maksprisen som blir fordelt gjennom delkostnadsnøkkelen for barnehage til alle kommunar. Korreksjonen for 2026 er prisjustert for 2027. I 2027 er det ein ytterlegare korreksjon for at kommunane i innsatssona i Finnmark og Nord-Troms får ein del av vidareføring av nominell makspris som blir fordelt gjennom delkostnadsnøkkelen for barnehage til alle kommunar.

Det samla beløpet i tabell C etter desse korreksjonane utgjer 99,6 mill. kroner i 2027. Midlane er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage til dei aktuelle kommunane.

### **Kolonne 8 – Redusert maksimal foreldrebetaling i barnehagar i kommunar i sentralitetsklasse 5 og 6**

Den maksimale foreldrebetalinga for barnehageplass er lågare i kommunar i sentralitetsklasse 5 og 6 enn i landet elles. Dei seinare åra er det gjort fleire reduksjonar i den maksimale foreldrebetalinga i barnehagar som påverkar ei særskild fordeling for midlar til redusert maksimal foreldrebetaling i barnehagar i kommunar i sentralitetsklasse 5 og 6:

- Beløpa frå Grønt hefte for 2026 er prisjusterte for 2027
- I 2027 er det ein ytterlegare korreksjon for at kommunane i sentralitetsklasse 5 får ein del av vidareføring av den nominell makspris som blir fordelt gjennom delkostnadsnøkkelen for barnehage til alle kommunar.

Det samla beløpet utgjer etter dette 166,8 mill. kroner i 2027. Midlane er fordelt etter delkostnadsnøkkelen for barnehage til dei aktuelle kommunane.

## **Kolonne 9 – Grunnskuletilskot**

I 2022 vart det innført eit nytt tilskot på 500 000 kroner per kommunale grunnskule i kommunen, innanfor innbyggartilskotet. Tilskotet blir gjeve med ei særskild fordeling basert på tal for grunnskular i kommunane i skuleåret 2025/2026.

Satsen er prisjustert i 2027, og er 605 397 kroner per grunnskule.

## **Kolonne 10 – Tilbakeføring av halvparten av fordelingsverknad for endringar i vekt for kriteriet personar med utviklingshemming**

I samband med nytt inntektssystem frå 2025 er kriteriet personar med utviklingshemming (PU-kriteriet) vekta ned. For somme kommunar gav dette relativt store negative fordelingsverknader. Halvparten av fordelingsverknaden blir tilbakeført gjennom ei særskild fordeling. Ordninga er innretta slik at kommunar som får redusert tilskot som følge av den nye vekta til PU-kriteriet, får eit tillegg tilsvarende halvparten av den isolerte effekten av nedvektinga. Kommunar som får auka tilskot som følge av den nye vekta, får eit trekk tilsvarende halvparten av effekten. Ordninga i tabell C går dermed samla sett i null.

Ordninga vil gjelde fram til neste heilskapelege gjennomgang av inntektssystemet. Tabell C-saka vil bli oppdatert årleg, slik at endringar i kriteriedata og det samla beløpet som blir omfordelt etter delkostnadsnøkkelen for pleie og omsorg blir fanga opp i fordelinga.

## **Kolonne 11 – Vekst i frie inntekter fordelt etter inntektsnivå**

Som ein del av omlegginga av inntektssystemet vart 1,5 mrd. kroner av veksten i frie inntekter i 2025 gjeve med ei særskild fordeling, slik at kommunar med låge samla skatteinntekter fekk ein større del av denne veksten. Midlane blir vidareført med ei særskild fordeling til neste heilskapelege revisjon av inntektssystemet. Fordelinga mellom kommunane vil bli justert årleg med utgangspunkt i oppdaterte skatte- og inntektstal.

Inntektsnivået som ligg til grunn for fordelinga i 2027 er berekna ut frå skatteinntekter etter inntektsutjamning i 2025 (inkludert gjennomsnitt for inntekter frå eigedomsskatt på vass-, vind- og petroleumsanlegg i 2024 og 2025, gjennomsnitt for inntekter frå havbruk og konsesjonskraft i 2024 og 2025, og gjennomsnitt for inntekter frå produksjonsavgift på vindkraft i 2024 og 2025).

Alle kommunar får minimum 32 kroner per innbyggjar. For kommunar med skatteinntekter på 130 prosent av landsgjennomsnittet eller lågare, blir tildelinga per innbyggjar høgare desto lågare skatteinntektene er, opp til 352 kroner per innbyggjar for kommunen med det lågaste inntektsnivået. Midlane er fordelt ut frå innbyggartal per 1. januar 2026.

## **Kolonne 12 – Kompensasjon for samla endringar i inntektssystemet og toppfinansieringsordninga**

I samband med revisjonen av inntektssystemet frå 2025 vart det innført ei kompensasjonsordning for kommunar som tapar på dei samla systemendringane i inntektssystemet og toppfinansieringsordninga for ressurskrevjande tenester, og som

hadde skatteinntekter (inkl. naturressursinntekter) under 105 prosent av landsgjennomsnittet (gjennomsnitt for perioden 2020–2023). Prinsippa for ordninga er omtalt nærare i Prop. 102 S (2023–2024) *Kommuneproposisjonen 2025* og i forklaring til kolonne 12 i tabell C-k i Grønt hefte for 2025.

I alt er 34 kommunar omfatta av kompensasjonsordninga, og den samla kompensasjonen utgjer til saman 151,5 mill. kroner. Tapskompensasjonen ligg fast på nominelt nivå til neste heilskaplege gjennomgang av inntektssystemet.

### **Kolonne 13 – Forsøk med aktivitetspengar for unge**

Regjeringa vil starte opp eit forsøk med aktivitetspengar for unge. Det er anslått at Trondheim kommune vil få ei innsparing i utgifter til økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsstønad på totalt 25 mill. kroner i 2027 som følge av forsøket og får derfor eit trekk i rammetilskotet i 2027.

### **Kolonne 14 – Sum saker med særskild fordeling**

Summen av kolonnane 1–13. Talet er nytta i tabell 2-k, kolonne 3. Midlane er ein del av innbyggartilskotet, og er i hovudsak haldne utanfor i utrekninga av inntektsgarantiordninga.